

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŠKROUN

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2023

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

název organizace:	Městská knihovna Lanškroun
sídlo organizace:	nám. Aloise Jiráska 142, Lanškroun
ředitelka organizace:	Mgr. Linda Netušilová
kontakt:	netusilova@knihovna-lanskroun.cz +420 465 322 708, 778 769 559 www.knihovna-lanskroun.cz
ID datové schránky:	842wy59
IČ:	00195642
název a adresa zřizovatele:	Město Lanškroun, nám. J. M. Marků 12, Lanškroun

II. PŘEHLED ČINNOSTI

Hlavní činností příspěvkové organizace Městská knihovna Lanškroun je dle platné zřizovací listiny: poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb vymezených zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (tzv. knihovní zákon), při zachování rovných podmínek pro všechny občany, uspokojení kulturních a informačních potřeb a všestranné napomáhání všem formám vzdělávání občanů.

Knihovna provozuje tři samostatně fungující oddělení:

- oddělení pro dospělé čtenáře (otevřeno 4 dny v týdnu, celkem 29 hodin)
- oddělení pro dětské čtenáře (otevřeno 3 dny v týdnu, celkem 15 hodin)
- čítárna periodik s přístupem na internet (otevřeno 5 dnů v týdnů, celkem 23 hodin)

Po domluvě lze navštívit každé z oddělení i mimo pracovní dobu nebo ideálně v době otevřeného alespoň jednoho oddělení, lze po dohodě mezi sebou přecházet a vyřídit si výpůjčky i v druhém oddělení. Této možnosti využívají hlavně rodiny s dětmi.

Vymezení účelu a činnosti knihovny:

- budování a zpřístupňování univerzálního knihovního fondu se zřetelem k potřebám všech občanů města v souladu s posláním knihovny
- nákup, zpracování a uložení knihovního fondu (knihy, časopisy, deskové a didaktické hry, zvukové knihy)
- poskytování bibliografických, referenčních a faktografických informací
- poskytování meziknihovní výpůjční služby (MVS)
- rezervace knih
- revize fondu (ze zákona jednou za 5 let) – **revidovali jsme celý knihovní fond v letošním roce 2023**
- realizace vzdělávacích a kulturních akcí
- pořádání výstav menšího rozsahu
- služba kopírování, tisk a přístup na internet
- donášková služba pro imobilní občany
- správa knihovního systému i webových stránek
- vykonávání regionální funkce pro 14 obecních knihoven regionu Lanškrounsko

Organizační změna – sloučení organizací kulturního typu

Zastupitelstvo města Lanškroun v květnu 2023 rozhodlo o sloučení příspěvkových organizací kulturního typu do jedné. Jednalo se o Městskou knihovnu Lanškroun, Městské muzeum Lanškroun s příspěvkovou organizací Kulturní centrum Lanškroun. Platnost toho sloučení nabyde účinnosti ke dni 1.1.2024 s tím, že příspěvkové organizace Městská knihovna a Městské muzeum Lanškroun zaniknou a příspěvková organizace Kulturní centrum Lanškroun se dne 1.1.2024 stane jejich právním nástupcem.

V říjnu roku 2023 proběhlo výběrové řízení na pozici ředitele / ředitelky Kulturního centra Lanškroun, které vyhrála a ředitelkou organizace byla jmenovaná paní Mgr. Markéta Staňková.

Do konce roku 2023 bylo potřeba připravit a učinit potřebné kroky před sloučením. Např.: Již v lednu došlo ke kontrole a ověření mzdové a personální agendy organizace. V létě roku 2023 pak proběhla veřejnosprávní kontrola finančního odboru. Proběhly dvě mimořádné inventarizace majetku (srpen a listopad) a na konci roku jedna řádná inventarizace. Dále kontroly OSSZ a VZP – vše za uplynulé období od minulých kontrol až do 31.12.2023.

Organizace městská knihovna se během druhé poloviny roku 2023 na sloučení po formální stránce připravila dobře. Jak se nastaví nové procesy řízení organizace bude již na novém řediteli a nástupnické organizaci.

III. AKCE – besedy, výstavy, projekty

Knihovna organizuje vzdělávací a kulturní akce hlavně pro děti – informační lekce a literární besedy pro různé ročníky MŠ, ZŠ, školní družiny a SŠ a veřejnost. Celkem na tyto besedy a přednášky zavítalo do knihovny 2 747 návštěvníků v 118 akcích.

Počet akcí i návštěvníků byl oproti roku 2022 opět o něco vyšší. Ze strany škol i veřejnosti je jednoznačně znát zájem a chuť akce v knihovně navštěvovat. Tyto besedy pro školní a školkové děti realizujeme sami. Dětem se věnuje ředitelka knihovny společně s pracovníci z dětského oddělení.

Dětské oddělení a akce pro děti

Velkou pozornost se snažíme věnovat dětskému čtenáři. Jsme přesvědčeni o tom, že pokud se podaří nalákat a udržet u čtení děti, zůstane jim tento návyk i v době dospívání. Snažíme se o širokou a kvalitní nabídku dětských knih. Dále dle finančních a prostorových možností kupujeme didaktické a deskové hry pro děti (od nejmenších až po dospívající).

Pasování na čtenáře

Pro všechny lanškrounské základní školy a pro některé školy z okolí (podle jejich zájmu) děláme pasování prvňáčků na čtenáře. Jsme zapojeni do projektu Už jsem čtenář a díky této akci získáváme pro děti na konci školního roku Knížku pro prvňáčka, kterou děti obdrží při slavnostním pasování společně s registrací do knihovny. Ve školním roce 2022/2023 je to kniha Křeček v letu spisovatelky Zuzany Barilové a ilustrátorky Markéty Vydrové.

Pasování na čtenáře červen 2023

Bookstart – S knížkou do života

Role knihovny - zapojit rodiče a seznámit společně s rodiči ty nejmenší čtenáře s knihovnou a knihami a možnostmi, které jim jako knihovna můžeme nabídnout. Jedná se o děti, které ještě nenavštěvují žádné školské zařízení.

Lanškrounské děti dostávají při vítání občánků dárkový set. Součástí sady je také pozvánka do knihovny na společné setkání nejmenších dětí a jejich rodičů.

Tato setkání organizujeme jednou za měsíc, a to poslední čtvrtek v měsíci. Rodiče, převážně maminky, využívají toho, že je knihovna otevřena dopoledne a že je vyhrazena pouze pro malé děti. Na programu setkání je společné čtení, menší dílna vyrábění, ale hlavním cílem je, aby si rodiče vypůjčili pro děti domů knihy či hry.

<https://www.sknizkoudozivota.cz/>

Lovci perel – čtenářská soutěž

Již potřetí proběhla čtenářská soutěž Lovci perel, která trvala 8 měsíců (březen – říjen). Je to soutěž, která motivuje ke čtení, objevování příběhů a prožívání dobrodružství. Vybrané dětské knížky se stávají perlorodkami a za jejich přečtení a správné vyplnění pracovního listu dostávají čtenáři perly. Vítězem se stává ten, kdo má ulovených nejvíce perel. Do letošního ročníku se zapojilo 33 čtenářů, celkem přečetli 376 knih a ulovili 1 036 perel. Všem patří obrovské poděkování a gratulace za jejich úspěch. Všechny děti za účast v soutěži dostávají své nalovené perly, záložku do knihy pro úspěšného Lovce perel a také dárek.

Pro objasnění: úkolem není knihu jen přečíst, ale vyplnit a odevzdat pracovní list, případně nakreslit obrázek ke knize. Tím zjistíme, že čtenář knihu opravdu četl. Evidence pracovních listů, kontrola odpovědí a záznam výsledků na portále lovci perel je v kompetenci pracovnice dětského oddělení.

<https://www.lovciperel.cz/>

Tvůrčí dílna na Bookstartu

Pohled do dětského oddělení pro Bookstartu

1.- 3. místo v soutěži Lovci perel – výherci, diplomy, záložky, perly

Desko herní klub

Od září probíhá v knihovně desko herní klub s volným přístupem pro veřejnost. Jednou týdně se mají možnost setkat nadšenci stolních her a společně si zahrát hry, které by doma neměli možnost vyzkoušet a hrát.

V knihovně probíhá také jednou týdně kroužek deskových her, který vyhledává DDM Damián Lanškroun.

Zázemí těchto aktivit je v zasedací místnosti knihovny v přízemí.

Desko herní klub Lanškroun
Zaštiťuje DDM Lanškroun

Těší se Jan Řezáč,
vedoucí klubu a kroužku

V prostorách knihovny Lanškroun

Hrajeme od jednodušších až po složitější moderní hry. O program se stará především vedoucí, ale iniciativě dětí překážky neklademe! Přidej se k nám dobrodruhu!

Přihlášky najdete na webu DDM

Kroužek pro děti

- 5 až 9 třída
- čtvrtek 15:45 až 17:15
- začínáme 3-tí týden v září
- dotazy na DDM Lanškroun nebo j.d.rezac@gmail.com

Máš rád/a nějakou hru a nemůžeš najít spoluhráče? Nebo naopak, rád/a by sis zahrál něco nového? Klub je perfektní možnost se najít a když je vedoucí zrovna volný, rád pomůže.

Sdílejte nás na FB

Klub s volným přístupem

- bez přihlášky, napříč věky
- čtvrtek od 17:30, pokud je to brzy, přijď až po večeri, podle účasti budeme i déle.
- Začínáme 3-tí týden v září.

místo: Městská knihovna Lanškroun, nám. A. Jiráka 142

Přihlaste své dítě na kroužek přes formulář DDM

Najděte nás na FB

Seznam besed pro veřejnost (dospělé i děti) s pozvaným hostem:

Autorská beseda se spisovatelkou dětských knih Michaelou Fišarovou (leden)
Čestopis Austrálie – cestovatel Jiří Mára (únor)
Českoslovenští letci RAF za 2.sv.války – historik Daniel Švec (březen)
Autorská beseda se spisovatelkou a známou osobností Tamarou Klusovou (duben)
Autorská beseda se spisovatelkou dětských knih Ivonou Březinovou (září)
Pohádkohraní s ilustrátorem Adolfem Dudkem – interaktivní show (říjen)
Autorská beseda se spisovatelkou dětských knih Michaelou Fišarovou (říjen)
Beseda Krajinou příběhů Orlických hor – fotograf Rostislav Bartoň (říjen)
Vernisáž výstavy JMB Václav Smejkal (listopad)
Cestopisné putování po Šumavě – cestovatel Petr Nazarov (listopad)

Celkem bylo uspořádáno 118 aktivit / besed / přednášek pro veřejnost – převážně děti a mládež.

Pohádkohraní s ilustrátorem Adolfem Dudkem

ČSL letci RAF za 2.sv.války – Daniel Švec

Tamara Klusová na besedě s žáky šestých tříd

Spisovatelka Michaela Fišarová a autogramiáda knih

Spisovatelka Ivona Březinová

Virtuální univerzita 3. věku (VU3V)

Virtuální univerzita třetího věku je jedna z forem celoživotního vzdělávání organizovaná Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze. Cílem VU3V je umožnit všem posluchačům v rámci České republiky zájmové vysokoškolské studium bez ohledu na vzdálenost od sídel vysokých škol a univerzit, ve kterých probíhá prezenční seniorské vzdělávání. Knihovna Lanškroun je konzultačním střediskem a jejím tutorem je ředitelka knihovny, která má na starosti administrativní agendu mezi ČZU v Praze a přihlášenými studenty.

Témata v letním semestru:

České dějiny a jejich souvislosti II. (21 studentů) a Pozoruhodný svět hub (7 studentů).

Témata v zimním semestru:

Rituály evropských královské rodů (19 studentů) a Arménie blízká a vzdálená (16 studentů).

Celkem bylo v roce 2023 bylo 63 osvědčení o studiu.

Výstavy konané v čítárně

Prostor čítárny využíváme k výstavám menšího charakteru, hlavně místních či regionálních osobností (cestovatelé, fotografové, malíři ...).

1/ Verill – autorská výstava fotografií (1.12.2022 – 28.2.2023)

2/ Století Jaroslava Foglara (10.3. – 30.6.) - výstava zapůjčená z Měk Ústí nad Orlicí.

3/ Krajinou příběhů – fotografie Orlických hor Rostislava Bartoně (1.7. – 30.10.)

4/ Mezi obrazy „70“ – výstava obrazů lanškrounského malíře Václava Smejkal JMB. (24.11.2023 – 31.1.2024)

Ve vstupní chodbě knihovny se celoročně střídají výstavy výtvarných prací dětí z místních mateřských škol (celkem se za jeden rok vystřídají 4 MŠ).

V měsíci říjnu ve vstupní chodbě vystavoval místní Dům dětí a mládeže Damián výtvarné práce z prázdninové soutěže Malujeme strašidla.

Výstavy MŠ probíhají ve vstupní chodbě knihovny.

Výstava Jaroslava Foglara v čítárně knihovny.

IV. OPRAVNÉ PRÁCE A NÁKUP MAJETKU

V průběhu roku docházelo pouze k drobným a nezbytným opravám v budově knihovny. A co by bylo potřeba v knihovně řešit? Nejvíce nám chybí výtah. Knihovnu navštěvuje hodně seniorů ve vysokém věku a schody jsou velkou překážkou. Ve špatném stavu je sociální zázemí knihovny (veřejné i služební WC). Interiér a vybavení knihovny je velice zastaralé.

V. REGIONÁLNÍ FUNKCE

Níže uvedeným knihovnám je poskytována metodická pomoc (porady a metodika knihovníkům) a zpracován knihovní fond z financí jednotlivých obcí a z dotace Ministerstva kultury ČR. Z financí jednotlivých obcí bylo zakoupeno 355 svazků knih a z dotace MK ČR 641 nových titulů. Do knihoven bylo distribuováno 44 výměnných souborů, které obsahovaly 2 460 knih. V obecních knihovnách pracují dobrovolní knihovníci, kteří jsou placeni z prostředků jednotlivých obcí. Knihovníkům poskytujeme nejen konzultace a rady, také školení na knihovní systém.

Jmenovitě se jedná o obecní knihovny: Cotkytle, Dolní Čermná, Horní Čermná, Horní Heřmanice, Koburk, Krasíkov, Lubník, Luková, Ostrov, Rudoltice, Strážná, Tatenice, Výprachtice, Žichlínek.

VI. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE KNIHOVNY LANŠKROUN

Stav knihovního fondu k 31.12.2023: **73 800**
(včetně výměnného fondu VF, bez výměnného fondu je městských knih: **56 385**)

Počet přírůstků za 1 rok = nových knih do městské knihovny + VF: **1 966**

Počet úbytků = vyřazených a odepsaných knih: **1 959**

Počet registrovaných čtenářů: **1 916** z toho čtenáři do 15 let: **875**

Počet kulturních či vzdělávacích akcí pro veřejnost: **118**

Počet návštěvníků na akcích: **2 747**

Počet výpůjček: **62 346**

Počet návštěvníků knihovny celkem: **41 840**
(čtenáři, účastníci akcí, návštěvníci čítárny, internetu)

Shrnutí statistiky:

Počet registrovaných čtenářů, počet akcí i celkový počet návštěvníků a zrealizované výpůjčky vykazují vyšší čísla než rok 2022. Tato rostoucí tendence je dle statistiky patrná již několik let po sobě. Je znát rostoucí zájem o knihovnu a její služby. Dalším důvodem mohou být i rostoucí ceny knih a možnost si knihu půjčit se bude v budoucnu jevit jako rozumné řešení.

VII. PROPAGACE

Knihovna informuje o své činnosti a plánovaných akcích prostřednictvím svých webových stránek www.knihovna-lanskroun.cz a na Facebooku. Dále ke své propagaci využívá webové stránky Města Lanškroun www.lanskroun.eu i soukromého informačního serveru www.lanskrounsko.cz. Přispívá pravidelně do Městských novin.

VIII. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Organizace má 5 zaměstnanců, kteří tvoří pět pracovních úvazků. Zaměstnanci jsou přímo podřízeni ředitelce organizace.

Mgr. Linda Netušilová	ředitelka organizace (mimo jiné výpůjční služby, besedy pro dětské čtenáře, vede VU3V, zastupuje v nepřítomnosti ostatní zaměstnance)
Bc. Iva Semlerová	pracovník pověřený vedením v nepřítomnosti ředitelky
	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře, středisková knihovna)
	účetní
Ing. Ivana Skalická	Odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře)
	katalogizace fondu, MVS
Helena Faltejsková	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dětské čtenáře) Besedy pro dětského čtenáře
	katalogizace fondu
Renata Šolcová	odborný pracovník (čítárna) balení a opravy knih (1/2 úvazek)
	uklízečka (1/2 úvazek)

IX. HOSPODAŘENÍ

2023	
PŘÍJMY	
příjmy půjčovny	193 217 Kč
vstupné literární pořady	43 700 Kč
upomínky, náhrada knih	25 669 Kč
nájemné notářka + DDM Lanškroun	34 100 Kč
grant MK ČR – VISK 3	44 000 Kč
dotace obecní úřady na nákup knih	82 024 Kč
grant na Regionální funkci	251 000 Kč
VÝDAJE	
nákup knih	353 157 Kč
nákup periodik	29 896 Kč
nájem – Římskokatolická farnost	250 000 Kč
Energie + teplo + voda	430 000 Kč
materiál	77 115 Kč
opravy a udržování	54 283 Kč
Služby (knihovní a účetní program, SW, liter. pořady, e-knihy, revize, Int., pojištění, poštovné ...)	260 000 Kč
mzdové náklady	2 138 052 Kč
odvody sociálního a zdravotního pojištění	717 908 Kč
hospodářský výsledek	0 Kč
zůstatek na fondu FKSP	3 876 Kč

Knihovna hospodařila s příspěvkem na provoz od zřizovatele ve výši 4 100 000 Kč. Největší výdajovou položkou byl nákup nových knih, dále nájemné Římskokatolické farnosti a samozřejmě největším nákladem jsou mzdy a odvody z mezd. Vše je vyčísleno v tabulce.

Tržby půjčovny tvoří roční registrace: dospělí 180 Kč, senioři/studenti 120 Kč, děti 70 Kč. Další výnosy tvoří upomínky (1 Kč/1 den/1 kniha). A dále také nájemné zasedací místnosti v přízemí budovy notářce Janě Filipové.

X. PROJEKTY FINANCOVANÉ Z CIZÍCH ZDROJŮ

Nákup knihovního fondu a materiálu v rámci regionální funkce je také financován z prostředků MK ČR – dotace přes okresní knihovnu v Ústí nad Orlicí – částka 251 000 Kč na nákup knih pro region + služby s tím spojené.

V roce 2023 jsme získali grant MK ČR VISK 3 na nákup ITC. Byla nám schválena částka 44 000 Kč ze státní dotace plus naše spoluúčast 20 000 Kč.

Zakoupili jsme 2 notebooky a 1 multifunkční tiskárnu.

V rámci projektu Česká knihovna (MK ČR) na nákup nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury částka 10 000 Kč.

XI. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

Městská knihovna má dobré vztahy s ostatními knihovnami okresu Ústí nad Orlicí a obecními knihovnami regionu. Dále s kulturními i školskými organizacemi města Lanškroun a okolí. Je zvykem, že knihovna oslovuje jednotlivá školská zařízení, resp. jednotlivé třídy nebo jejich učitele, a stejně tak sami učitelé či vychovatelky kontaktují knihovnu a takto se domlouváme na realizaci akcí a besed.

Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže Damián Lanškroun, Městským muzeem Lanškroun, Kulturním centrem Lanškroun a Rodinným centrem Dětský svět Lanškroun.

Knihovna je členem profesních organizací Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Jsme zapojeni do celostátního projektu organizovaného Národní knihovnou o výkonnosti knihoven „Benchmarking v knihovnách“.

XII. VÝHLED DO ROKU 2024

Cílem a posláním je poskytovat co nejkvalitnější služby pro všechny obyvatele města a okolí a o to se budeme co nejvíce snažit i v roce 2024.

Dále chceme podporovat čtenářskou gramotnost od nejmenších dětí. Proto budeme pokračovat v projektech, které děláme a o kterých si myslíme, že mají smysl, a to Bookstart, Pasování na čtenáře i Lovci perel. Dále budeme pokračovat v kurzech VU3V pro seniory.

Věřím, že se nám podaří alespoň malé opravy a renovace v interiéru budovy.

Na závěr bych si přála, aby sloučení nepřineslo ztrátu dobrého jména knihovny. Věřím, že se nám všem bude v nové kulturní organizaci spolupracovat dobře.

Vypracovala: Mgr. Linda Netušilová
30. dubna 2024